

Ho vūahū na ó o Poole túara nɔn ho Kalasii kèrètíɛwa kuure yi

Vūahū túaró nūhū

Ho vūahū mu lé o Poole túara ho nɔn ho Kalasii kōhū kèrètíɛwa kuure yi. Bǐo ó o yánkaa buera le Dónbeenĩ bín-tente bǐn, á ɓa nùpua ɓúi dó mí sǐa o Yeesu yi (Bè-wénia 16.6).

Ba ɓúi ló ɓueé bía le bía yínɔn ɓa *zúifùwa ko ɓa kúio mǐten làa bǐo ho làndá bòráa mu. Ó o Poole túara ho vūahū nɔn ɓa yi le ɓa yí bè hón kàránló so yi, lé bǐo ho yí héhaa là a Yeesu *Krista bín-tente. O bía le bǐo ɓa dó mí sǐa o Yeesu yi, lé bǐn te bǐo ɓa térénnanáa le Dónbeenĩ yahó, ká yínɔn bǐo ɓa bò ho làndá yi. O Poole nín-yání zéénia bǐo ó o Yeesu yánkaa vonnáa wo ó o wó a tonkaro (1-2).

O Poole dǐn le Dónbeenĩ vǔn-kǐa wán á zéénia le yǐa dó mí sǐi o Yeesu yi, á wón n̄ kǎní, ká yínɔn ɓa zúifùwa làndá bèró lé bǐo ò kǎní ɓànso (3-4).

Ho vūahū lii véeníi ó o bía le ɓa ko ɓa ɓua miten lòn nùpua na wi miten bǐo sǐi. Ba ko ɓa día le le Dónbeenĩ Hácírí dí ɓa yahó, á ɓa à yí le mukǎn-finle, á mún n̄ wań mún (5-6).

Le tɛɛni

¹Inén Poole lé o Yeesu *Krista tonkaro. Mu yínɔn nùpua wó mi là a tonkaro, á ĩ mún yí dǐn n̄i woon wán á wóráa wo. Mu lé o Yeesu Krista là a Maá Dónbeenĩ lé bía tonkaa mi, lerén Dónbeenĩ mu na vèénia wo léra ɓa n̄i-hía tǐahū.

² Mu lé ínén lè wàn zàwa na làa mi páanía wi 6úen6úen lé warén wee túa ho vūahū na kà á à na minén kèrètíewa kuio na wi ho Kalasii kōhū yi.

³ Le wàn Maá Dónbeenĩ lè wa Nūhūso Yeesu Krista à wé mí sāamu làa mia, à na ho hээрà mia.

⁴ O Krista tà n̄n m̄iten á wó wa bè-kora séndiáró muini ȳia, á k̄n̄ianáa w̄en ho zuia d̄im̄iná kohó na kà níi yi. Lé kà síi ó o Krista wóráa wàn Maá Dónbeenĩ síi b̄io,

⁵ wón na ho cùkú b̄io s̄a yi h̄a lúlúio na jii mía yi. *Amiina!

Le Dónbeenĩ bin-tente lée dà-kéní mí dòn

⁶ B̄io mi p̄a le Dónbeenĩ na von mia o *Krista s̄amu p̄anká yi à mi yèrèmaa bò b̄in-tente veere na b̄io yí bon yi f̄ua f̄ua 6ènt̄ín lée b̄io na v̄a mi làa s̄obéé.

⁷ Mu yí máa zéení le b̄in-tente 6úí b̄inia wi, 6ùeé! Ba n̄pua 6úí lé b̄ia wee l̄nka mi yilera, á wi 6a yèrèma a Krista b̄in-tente.

⁸ Awa! Ká a 6úí, tàá warén wa b̄eere, tàá wáayi tonkaro 6úí kh̄ii 6ueé buera b̄in-tente 6úí na wi mí dòn làa d̄io á warén buera n̄n mia, à wón 6̄anso à h̄a d̄ankáa yí.

⁹ Wa b̄ia mu, á ã pá b̄inia wee bío mu: Hen ká a 6úí ló 6ueé buera b̄in-tente na wi mí dòn làa d̄io mi tà b̄io, à 6̄anso à h̄a d̄ankáa yí.

¹⁰ Awa! A mi so wee leéka le ã wi à 6a n̄pua tà ã b̄io lée, tàá lé le Dónbeenĩ? Lé 6a n̄pua á ã so wi à ã b̄io wé sí yi le? Ká mu lé à wé à ã b̄io wé sí 6a n̄pua yi, se ã lá máa wé Krista ton-sá.

B̄io ó o Nūhūso vonnáa o Poole wó là a tonkaro

11 Wàn zàwa lè wàn hĩnni, le ɪ bío bǐo kà na mia: Le Dónbeenĩ bín-tente na á ɪ buera nɔn mia á yí ló nùpue cǔn.

12 A le mún yínɔn dɛɛ na á ɪ yú nùpue búí cǔn, tàá dɛɛ na ó o búí kàrána làa mi. Le bín-tente na á ɪ wee bue lé o Yeesu *Krista mí bæere lé yia zéenia le làa mi.

13 Mí yàá ná bǐo á ɪ kuio lá cannáa 6a *zúífùwa làndá bèró yi. ɪ lá wee níiní le Dónbeenĩ nǐpomu sǎnía làa sòobéɛ, á wi à ɪ búe mu níhũ.

14 Ba zúífùwa làndá bèró á ɪ lá henía bǐo po wa ninzàwa na ká. A bǐo á wàn maáwà bò henía á ɪ lá wee là hæɛɛ à po 6a nùpua na ká.

15 Ɛɛ ká le Dónbeenĩ màhá fèra léra mi bàrá mí dòn ká ɪ yàá ðĩn yí ton. Le sǎamu na le wó làa mi lé bún bǐo yi á le vonnáa mi.

16 Le zéenia mí Za Yeesu bǐo làa mi, à ɪnén 6èn bíní zéeni mu làa bía yí zú le Dónbeenĩ. A ɪ dɛɛnía hĩnɔn wà à ɪ yí tũara nùpue yi làa bǐo á ɪ ì wé.

17 ɪ yàá yí van ho Zeruzalɛmu á yí vaá mɔn mín làa bía wó a Yeesu tonkarowà ló mi, à ɪ wà van ho Arabii kǎhũ, á ðĩn bín bínía ɓuararáa ho Damaasi lóhó yi.

18 Lúlúio bǐo tĩn bún mɔn á ɪ wà van ho Zeruzalɛmu á vaá zũna a Sefaasi, á wó há wizooní pírú hònú bún làa wo.

19 O Yeesu tonkarowà na ká ó o búí á ɪ yí mɔn ká yínɔn o Núhũso ɓàn za Zaaki.

20 Le Dónbeenĩ lé ɪ sɛéràso, bǐo á ɪ wee túa á à na mia ká yínɔn sabéré.

21 Bún mɔn á ɪ wà van ho Siirii lè ho Silisii kǎna yi.

22 Ɛɛ ká ho *Zudee kǎhũ kèrètɛwa kuio màhá lá ðĩn yí mɔn mi.

²³ Bïo 6a ná mí dòn lé bïo kà: «Yìa lá wee jíiní wa sãnía lé wón wãa wee bue le sïidéró bïo na ó o lá wi ò o búe núhú».

²⁴ A 6a wee khòoní le Dónbeení í bïo yi.

2

O Poole lè 6a tonkarowà na ká

¹ Lúlúio píru náa bũn món á ínén là a Baanabaasi bò mín yòora ho Zeruzalεmu. I mún fó a Tiite bòráa.

² I tà yòora ho Zeruzalεmu, lé bïo le Dónbeení zéenia mu làa mi le í wé mu. I yòò dñn, á 6a kèrètíewa ya-díwá mí dòn lé bïa á í zéenia le bín-tente na á í wee bue na bïa yínón 6a *zúifùwa yi bïo nòn yi. Lé bïo á í lá yí wi à ho tonló na á í sá khiína, làa hĩa á í lá lan wee sá hã laà na kà wán à wé ton-kãamãa.

³ O Tiite lé o κεεεκι nñi, à 6a yàá pá yí kíkãa wo yi le o bè ho *kúiiró làndá yi.

⁴ Ká 6a búí na le mí lé wán zàwa à mu nòn yí bon, á sà mítén zon wa tñahú, à loí bïo ó o Yeesu *Krista wó á wa wiráa waten, bèra a na 6a yèrè má wén wé lè ho làndá wobáaní.

⁵ Εε ká wa màhã yí tà yí nòn mu níi 6a yi hùúu, bèra a na à le bín-tente túiá poni keń bñn mi bïo yi.

⁶ Ba kèrètíewa kuure ya-díwá (bïo 6a karáa bïo yí ciran mi, le Dónbeení yí máa hueeka nùpua mín yi), 6a ya-díwá mu á yí kíkãa mi le í bñnì bè bïo búí mu wán.

⁷ Ba yàá zũna le le bín-tente bue naló bïa yínón 6a zúifùwa yi bãn tonló á le Dónbeení kàràfáa mi làa bïo le kàràfáaráa ho o Piere yi le o bue le na 6a zúifùwa yi.

⁸ Mu bon, yĩa wó ó o Piere lé o Yeesu tonkaro 6a zúifùwa cón, lé wón mún wó á ĩ lé o Yeesu tonkaro bĩa yínǎn 6a zúifùwa cón.

⁹ O Zaaki, là a Piere là a Zǎn, bán na 6a wee lá lòn bòròbòròwa na 6uan 6a kèrètɛwa 6úen6úen kuure dǎnía á zǔna le lé le Dónbeenĩ lè mí sǎamu á kàrafáa ho tonló mu miĩ. Lé bǔn nǎn á 6a dá mí níní ĩnén là a Baanabaasi yí á wa tɛnía mín yí, à zéení le 6a tà wa bǐo, le 6a lée dà-kéní làa wen. A wa le warén ñ va làa bĩa yínǎn 6a zúifùwa cón, ká 6arén 6èn ñ va làa bĩa lé 6a zúifùwa cón.

¹⁰ Bǐo 6a cà wa cón séení, lé à wa wé pa 6a kèrètɛwa kuure ñ-khenia bǐo. A ĩ 6èn sòobáa ĩten bǔn wéró yí.

¹¹ Ká pǎahũ na ó o Piere 6uara ho Antiosi lóhó yí, á ĩ zéení o wékheró làa wo 6a 6úen6úen yǐo yí.

¹² Mu bon, pǎahũ na 6a nùpua 6úi na là a Zaaki zǔ mín dǎn yí 6uara, ká a Piere mu wee pání dí lè wàn zàwa na yínǎn 6a *zúifùwa. Ká pǎahũ na á bán nùpua so 6ueé dǎn yí, ó o khú á yí máa dí làa ba, lé bǐo ó o zǎna 6a kèrètɛwa na wee hení 6a zúifùwa làndá bǐo.

¹³ Wàn zàwa kèrètɛwa na lé 6a zúifùwa mún zon o Piere mu bǐo yí. Hàrí o Baanabaasi 6a yàá pá cá dó mu yí.

¹⁴ Ɛε ká pǎahũ na á ĩ mǎn à 6a varáa yí téréna à héha lè ho tǔiá poni na le Dónbeenĩ bín-tente le mu koráa, á ĩ bía làa wo wàn zàwa 6úen6úen yǐo yí ká síi: «Ũnén na lé o zúifù à ũ wee 6ua ũten làa bĩa yínǎn 6a zúifùwa bǐo síi à ũ día mu zúifumu, á dà à wé kaka à kǐkǎnáa wàn zàwa na yínǎn 6a zúifùwa yí le 6a 6ua mítén lè 6a zúifùwa bǐo síi?»

Bĩa le 6a zúifùwa làa bĩa yínǎn 6a kǎnǐló bǐo

15 Warén na lé 6a *zuífùwa tonnáa, wa yí mà yí dó bán bè-kora wérowà so na yínɔ́n 6a zuífùwa jii.

16 Εε κά wa màhá zū le mu yínɔ́n o *Mɔyiize làndá bèró wee wé ò o nùpue térénnáa le Dónbeenĩ yahó, ká lé b̃io á 6ànso dó mí s̃ii o Yeesu *Krista yi. Lé b̃un ñon á wa dóráa wa s̃ia o Yeesu Krista mu yi á à wéráa 6a nùpua na térénna b̃io wa dó wa s̃ia wo yi b̃io yi, ká mu yínɔ́n b̃io wa bò ho làndá yi.

17 Ká warén wi à wa térén le Dónbeenĩ yahó o Yeesu Krista pànká yi, à lé b̃un t̃in b̃inía wee wé wen lè 6a bè-kora wérowà, se b̃un so wee zéení le o Krista wee sá na mu bè-kora yi le? B̃uéeé dé!

18 Mu bon, hen ká í yèrèmaa bò ho làndá na á í p̃á día yi, se b̃un wee zéení le í s̃iinía í j̃úh̃ú íten.

19 Ho làndá b̃io d̃ání yi, á í ka lòn nùpue na húrun. A lé horén làndá mu j̃oñ mún wó mu. B̃un wó bèra a na à í d̃áñ k̃eñ le mukāñi yi le Dónbeenĩ b̃io yi. I ka lòn nùpue na páanía 6úaa ho *kùrùwá wán là a Krista.

20 I mukāñi wi b̃un bon, ká í w̃aa yí te íten, o Krista mí b̃εere lé ỹia wi miĩ. Le mukāñi na á í wi yi h̃a laà na kà wán á í wi yi í s̃id̃éro o Krista yi b̃io yi, wón na wara mi, á tà ñon m̃iten í b̃io yi.

21 I yí dà m̃aa p̃í le Dónbeenĩ s̃aamu na le wó làa mi b̃io. Mu bon, hen ká mu lá lé o Mɔyiize làndá lé h̃ia wee wé ò o nùpue térén le Dónbeenĩ yahó, se o Krista húrun k̃aam̃aa.

3

Ho Kalasiisa b̃ñb̃utu b̃io

¹ Eee! Kalasii kōhūsa, mi so lée bǎnbúwá le? Yia khà mia vǎinía lée wée? O *Krista na búaa ho *kùrùwá wán bǎo nǎn zéenia làa mia wéréwéré.

² Ǫi tùa mia làa bǎo dà-kéní: Bǎo mi yú le Dónbeenǎ Hácírí so lé bǎo mi tíra ho làndá nǎi lée? Bùéé! Mu lé bǎo mi dó mi sía le Dónbeenǎ bín-tente na mi ná yí.

³ Mi bǎnbúra vaá 6ó bǎn yi le? Mi búakáa lè le Dónbeenǎ Hácírí, á lé hǎ laà na kà wán á mi wi mi dǎn mi kùrù pànká wán le?

⁴ Bǎo sá mia búenbúen so lée kǎamáa le? Bùéé! Mu yí dà máa wé kǎamáa.

⁵ Mi wa loǎ lon! Hen ká le Dónbeenǎ wee na mí Hácírí wén, á wee wé ho yéréké bǎowa mi tíahú à le so wé mu lé bǎo mi wee bè o *Moyiize làndá yí lée, tàá lé bǎo mi dó mi sía le bín-tente na mi ná yí?

Le Dónbeenǎ wee wé ò o nùpue téréen le yahó

⁶ Bǎo ó o *Abarahaamu bǎo wóráa lé bǎo kà: «O dó mí síi le Dónbeenǎ yí, lé bǎn nǎn le càtío wo là a nùpue na téréenna le yahó.»*

⁷ Awa, mi wǎa zǎn bǎo kà: Bǎa dó mí sía le Dónbeenǎ yí bǎn lé bǎa lé o Abarahaamu zàwa.

⁸ Mu fèra túara le Dónbeenǎ biónǎ vǎahú yí le bǎa yínǎn 6a *zúifùwa á le Dónbeenǎ ì wé á 6a à téréen le yahó 6a síadéro le yí bǎo yí. Le bín-tente fèra túara a Abarahaamu dǎnǎ yí á bǎa nǎn wo yí: «Le Dónbeenǎ á à dǎn ùnén wán á à wéráa mu bè-tentewà lè hǎ síwà búenbúen.»†

⁹ Awa, á bǎa dó mí sía le Dónbeenǎ yí á le è wé lè mu tentemu là a Abarahaamu mu bǎo síi.

* **3:6** Mi loǎ Bǎo nǎhú búenǎi vǎahú (Genèse) 12.3 † **3:8** Mi loǎ Bǎo nǎhú búenǎi vǎahú (Genèse) 12.3

10 Mu bon, bia wi 6a bè ho làndá yi à kânínáa á hã dánkáa á à yí. Mu túara le Dónbeenĩ biónĩ vūahũ yi kà síi: «Le o nùpue na yí máa bè bïo túara ho làndá vūahũ yi búenbúen fεεε à tíi jii à dánkání.»‡

11 Mu lée kénkén, nùpue yí dà máa térén le Dónbeenĩ yahó ho làndá na á 6ànsò bò yi bïo yi, lé bïo mu túara le Dónbeenĩ biónĩ vūahũ yi le «yia térénna le Dónbeenĩ yahó bïo á 6ànsò dó mí síi le yi bïo yi, wón á à keñ le mukāñĩ binbirĩ yi.»§

12 Ho làndá bèró bïo yí ceéra le sídéro le Dónbeenĩ yi. Ká yĩa màhá wee bè bïo ho làndá bò henía yi à tíi jii, wón yïo á à wé lua ho pánká yi.

13 Hã dánkáa na lá jà wa júná yi ho làndá bïo yi ó o *Krista fó bò míten wán wa lahó yi, á wa wi waten. Lé bïo mu túara: «Le yĩa búaa le búεεñĩ wán à dánkání.»*

14 Bũn wó bèra a na à mu bè-tentewà na le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì wé là a Abarahaamu à bènben dā bĩa yínōñ 6a zúifùwa 6a páaníló là a Krista bïo yi, à wa yí le Dónbeenĩ Hácírí na le dó mí jii le mí ì na, wa síadéro le yi bïo yi.

Ho làndá lè le jii déró bïo

15 Wàn zàwa lè wàn hĩnni, mi wa héha mu lè 6a nùpua bïo. Mu bïo na ó o nùpue le mí ì wé na ó o túara bàrá, ká mu héhaa lè ho kōhũ làndá, á nùpue yí dà máa yèrémá mu.

16 Lé kà síi le Dónbeenĩ dó mí jii nōn o *Abara-haamu là a nōnkāni yi. A mu jōñ lé o Abarahaamu

‡ 3:10 Mi loñ Làndá bïo zééníló vūahũ (Deutéronome) 27.26

§ 3:11 Mi loñ Habakuuki vūahũ 2.4 * 3:13 Mi loñ Làndá zééníló vūahũ (Deutéronome) 21.23

làa yĩa nɔnkāni can wo yi á bïo le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì wé bïo sã yi. Mu yí túara le: «Làa bĩa nɔnkāni can wo yi», à wãa keñ lè hã boo. Mu túara le Dónbeenĩ bionĩ vūahũ yi le: «Yĩa nɔnkāni can foñ», wón na lé o *Krista.

¹⁷ Awa! A ï wãa wee bïo bïo kà: Le Dónbeenĩ bïo na le le mí ì wé na le dó mí jii bïo yi vó á ho làndá na ɓuara hã lúlúio khiá-náa làa ɓóni làa píru le jii déro mu món yí dà máa khini yi, tàa máa yèrèma le.

¹⁸ Mu bon, ká hã kĩa wee yí le Dónbeenĩ cón ho làndá bèro pánká yi, se hã bïo wãa yí ló bïo le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì wé yi. A mu jɔn lé bïo le dó mí jii le mí ì wé á le ñin wán wóráa mí sãamu là a Abarahaamu.

Ho làndá bèro ɓan jūhū

¹⁹ Awa, á léé webio nɔn le Dónbeenĩ bòráa ho làndá? Le bò ho bèra a na ɓa nùpua wé zūñ mí wékheró fúaa ho pãahũ na á yĩa khii te o *Abarahaamu yi ɓueé ton. Lé orén bïo yi á le Dónbeenĩ dó mí jii. Le Dónbeenĩ tonkarowà na ho wáayi lé bĩa zéeni ho làndá. Ká a nùpue ɓúi lé yĩa mu ñin wán wóráa.

²⁰ Ká mu léé nùpue ñi-kéni le mí ì wé mí bïo, se o màkoo máa keñ yĩa o ò ñin wán yi. A le Dónbeenĩ dén màhá lé lerén mí dòn, á le dó mí jii nɔn.

²¹ Awa! Bũn so wee zéeni le ho làndá làa bïo le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì wé yí máa tà min yi le? Bùéé, hen ká làndá ɓúi lá dà wee na le mukāni ɓa nùpua yi, á hón làndá so pánká yi, á ɓa lá dà à téréni le Dónbeenĩ yahó.

²² Ká le Dónbeenĩ bionĩ vūahũ yi á mu bía le mu bè-kohó pánká wi ho ñimíjã nùpua ɓúenɓúen

wán, bèra a na à bïo le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì na bïa sïa dó le yi à bïo sï 6a yi 6a sïadéro o Yeesu Krista yi pànká yi.

Hã kĩa na le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì na wën

²³ Sãni à le sïidéro o *Krista yi pãahũ dã, à wa ka lè wa wi ho kàsó yi ho làndá níi yi, á pannáa ho pãahũ na le Dónbeenĩ ì wé á wa à zũn dén sïidéro so.

²⁴ Ho làndá lé hĩa wó wa paro fúaa o Krista 6uenló, bèra a na à wa téréen le Dónbeenĩ yahó wa sïadéro o Krista mu yi pànká yi.

²⁵ Hã laà na kà wán á le sïidéro o Krista yi pãahũ dõn, wa bïo wãa bïnía mía o paro mu níi yi.

²⁶ Mu bon, mi 6úen6úen lé le Dónbeenĩ zàwa mi sïadéro o Krista yi bïo yi.

²⁷ Minén 6úen6úen na ho *bátèèmù wó á mi páanía là a Krista á wãa ka lè mi zã a Krista mu.

²⁸ Hueekaró wãa mía 6a *zúifùwa làa bïa yínorí 6a zúifùwa pãahũ. Hueekaró mía 6a wobáaní làa bïa wi mítén pãahũ, hueekaró mía báawa làa háawa pãahũ, lé bïo mi 6úen6úen lée dà-kéní mi páaníló là a Yeesu Krista bïo yi.

²⁹ Ká mi bïo sã a Krista yi, se mi wãa lé o *Abara-haamu mònmanía. A hã kĩa na le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì na a yi á bïo ò sï mia.

4

Mu wobámu lè ho kerí mítén bïo

¹ Bïo kà lé bïo á ì wi à ì zéení: Pãahũ na ó o kĩa 6ãnsó lé o háyónza yi, ó orén là a wobá-níi á hueekaró mía pãahũ, hàrí bïo mu bïo 6úen6úen sã a yi mí cúee.

² Εε κά 6a nùpua 6úi lé bã màhá wee loń orén làa bïo sã a yi yi, à paráa ho pãahũ na á 6àn maá bàrá.

³ Pãahũ na warén mún hĩa ka lòn háyúwá, á wa lé ho ðímíná bïowa wobáaní.

⁴ Ká ho pãahũ na le Dónbeenĩ bàrá á dãn, á le tonkaa mí za ó o 6ueé ton o hãa yi. O 6uan mítén làa bïo ó o *Moyiize làndá bòráa mu.

⁵ O 6uara 6ueé wó bèra a na à bã lá wee bè ho làndá yi ken mítén, á mún wó wen lé le Dónbeenĩ zàwa.

⁶ Mu bon, mi lé le Dónbeenĩ zàwa. Lé bún nɔn le dó mí Za Hácírí wa sĩa yi, ðio wee wé à wa dàń ve le pónpón le: «Abaa.» Mu kúará le: Í Maá.

⁷ Awa, á fo wãa yínɔń wobá-nĩ, fo lé le Dónbeenĩ za. A bïo fo lé le za, á le kĩa na bïo sã le zàwa yi, á le mún ñ na foñ.

O Poole yilera lùnkaa ho Kalasiisa bïo yi

⁸ Bïo mi yánkaa yí zũ le Dónbeenĩ, á mi wee sá lòn wobáaní à na hã doffina na yínɔń le Dónbeenĩ yi.

⁹ Εε κά hã laà na kà wán á mi zũ le Dónbeenĩ. Bïo yàá here lé bïo le zúna le mi bïo sã mí yi. Awa! A mu wó kaka á mi bínía bò bún bïowa so na pánkává mía, á bïo pũhũ mía yi? Mí wí mi bíní wé mu bïowa mu wobáaní le?

¹⁰ Hã wizooní 6úi, lè hã pĩina 6úi, lè hã pónna 6úi, lè hã lúlúio 6úi á mi wee hení bïo dà.

¹¹ Í zãna à ho tonló na á í sá mi bïo yi à wé kãamáa.

Le bin-tente zúkúsa

¹² Wàn zàwa lè wàn hínni, í wee fio mu mi cń, mi wé lè í bïo síi. Inén so yí wó íten lè mi bïo síi le? Mí yí wó bïo na yí se làa mi.

13 Mi zũ le mu vãmú lé bïo nɔn á ĩ dǐnnáa mi cǔn á nín-yání bueraráa le bín-tente nɔn mia.

14 Mi lò bon ĩ vãmú bïo yi. Mi lá dà à pǐ ĩ bïo, ká mi yí wó mu. Mi ɓuan mi lòn Dónbeenĩ wáayi tonkaro. Mi yáá ɓuan mi là a *Krista Yeesu bïo.

15 Mi sǐ-wɛɛ na fù dén bïo wó kaka? Mu bon, ĩ láa mu yi le ká mi lá dà à khũaa mi yǐo á à na miĩ, se mi wó mu.

16 Lé ho tũía poni na á ĩ wee mǐ na mia bïo yi á ĩ wóráa mi zúkúso le?

17 Ba nùpua mu here mi sǎ, ká hǎ yilera na màhá wi ɓa yi mǐ dǎní yi á yí se. Ba wi ɓa khéé mia làa mi ká ɓa wé à mi yèrémá hení ɓarén bïo.

18 Ká a nùpue here mu bïo na se sǎ, se mu se. Ká a wee wé mu hǎ pǔnna ɓúenɓúen yi, se mu se, ká mu yí wé pǎahũ na á ĩ wi làa mia mí dòn.

19 ĩ zàwa, ĩ wíokaa lò wee be mi bïo yi lòn háa na wee te bïo sǐi, fúaa bïo mi lá a Krista ferenkóomu.

20 Mu ɓɛntǐn lá à wé sǐ miĩ à ĩ keń mi nǐsǎní, à yèrémá ĩ biónĩ bíoró à bíoráa làa mia. Lé bïo á ĩ yilera yáara mi bïo yi.

O Akaare là a Sara bïo

21 Mi bío lon! Minén na wi mi bè ho làndá yi, mi yí ná bïo ho bía le?

22 Mu bon, mu túara ho *làndá vũahũ yi le «o *Abarahaamu yú ɓa zàwa bùaa ɓun. O yà-kéní o o yú là a Akaare na lé o wobá-hǎnii, ká yía so ó o yú lè mín háa Sara.»*

23 O za na ó o wobá-hǎnii ton, wón ton héhaa lè ɓa nùpua sǐa bïo. Ká a za na ó o yú lè mín háa wón ton le Dónbeenĩ ɓii déró pànká yi.

* 4:22 Mi lon Bïo ɓúhũ ɓúenii vũahũ (Genèse) 16.15; 21.2

24 Bïo bía kà òàn kúará binbirí wi: Ba háawa nùwá òun mu bïo wee zéeni le páanii cúa-òun na le Dónbeení bò. Le nín-yání páanii bò ho pãahú na le Dónbeení òon ho làndá yi le Sinayii búee wán. Dén páanii so zàwa lé óa wobáanii làa bïo ó o wobá-hínzoró Akaare zàwa lé óa wobáanii bïo síi.

25 O Akaare bïo wee zéeni ho Sinayii búee na wi ho Arabii kóhú yi bïo. O bïo mún wee zéeni ho Zeruzalεmu na há làa na kà wán bïo, hón na le mí zàwa lé óa wobáanii.

26 Ká ho Zeruzalεmu na ho wáayi hón wi mítén. Lé horén le wàn nu.

27 Mu bon! Bïo kà lé bïo túara le Dónbeení bióní vūahú yi:

«Ūnén na yí dà máa yí za,

wεé ū síi.

Ūnén na yí zūna a za teró vía,

wé zèeka lè le sí-wεε.

Mu bon, o háa na óa pã díá

zàwa boo po a háa na òàn báa wi.»†

28 Minén wàn zàwa lè wàn hínni, mi lé le Dónbeení òii déró zàwa là a *Izaaki bïo síi.

29 Ká ho fù lè ho yahó ó o Abarahaamu za na ton héhaa lè óa nùpua sía bïo á wee beé yía ton le Dónbeení Hácírí pánká yi lò. Lé búnn mu pá karáa há làa na kà wán.

30 Εε ká léé webio túara le Dónbeení bióní vūahú yi? «Díá le o wobá-hánii lén lè mí za. Lé bïo ó o wobá-hánii za yí ko ò o léé há kía yi là a háa na wi mítén za.»‡

31 Awa, wàn zàwa lè wàn hínni, wa yínón wobá-hánii zàwa, ká wa lé o háa na wi mítén zàwa.

† 4:27 Mi loñ Ezayii vūahú 54.1 ‡ 4:30 Mi loñ Bïo òúhú búeení vūahú (Genèse) 21.10

5

O Krista wó á wa wi waten

¹ O *Krista léra wa núná bèra a na à wa keń waten binbirĩ. A mi cén ca vínvín. Mi yí bíní yí díá mítén mu wobámu níi yi.

² Inén Poole wee bío le ká mi wee *kúio mitén, se o Krista bío núná wáa bínía mía mi cón.

³ I wi à ĩ pá bíní wíoka bío mu na mia: Núpue léé núpue na bínía kúio mitén ho *làndá bío yi ko ò o bè ho làndá mu búenbúen yi à tíí jii.

⁴ Minén na wi à le Dónbeenĩ wé mia lè 6a nĩ-térénna ho làndá na mi wee bè yi bío yi, mi là a Krista fáara mín yi. Mu sáamu na ó o wó làa mia á mi vínía.

⁵ Ká warén bán wee lòní le Dónbeenĩ Hácírí pánká yi bío wa à térén le yahó wa siadéro le yi bío yi.

⁶ Mu bon, bia páanía là a Krista cón, á bío here yínón à ũ kúii táá à ũ yí kúii. Ká bío here lé ũ siidéro le Dónbeenĩ yi na wee mi le waminĩ wára na fo wee wé yi.

⁷ Minén na lá wee va lè mí yahó sese, lé o yén hò mia le mi yí bíní yí bè ho túiá poni yi?

⁸ Bío hò mia ká yí ló le Dónbeenĩ na von mia yi.

⁹ Mu ka lè le ja-fi-za dèe na ká le dó mu dũmu yi khan à mu búenbúen lé.

¹⁰ Ee ká ĩ láa mia, á dó ĩ sli o Núnáso yi le bío mi wee leéka máa keń mí dòn lè inén bè-leékanii. Ká yía màhá kúaa mia mín yi hàrí ò o keń kaka, ó o núná á à sí.

¹¹ Wàn zàwa lè wàn hínni, ká inén lá bínía wee kàrán 6a núpua le ho *kúiiro léé bío na ko, á léé webio non á 6a tĩn lá wé è jiiíníáa ĩ sánía? Mu

bon, ká ì lá wee wé bǔn, se o Krista húmú ho *kùrùwá wán bǐo lá máa kánká 6a nùpua.

12 Awa! Le bǐa wee kúee mia mín yi wáa 6úe mí bámu nùhǔ kènkèrèkè le wa loń!

Mi wé día le le Dónbeenǐ Hácírí dí mi yahó

13 Wàn zàwa lè wàn hǐnni, le Dónbeenǐ von mia à mi κεń miten, εε ká mi màhá yí bè bǔn yi à wé wéráa bǐo mí sǐa wee vá yi na yí se. Mi wé sá na mín yi lè le wamini.

14 Mu bon, o *Moyiize làndá búenbúen jii tun le bionǐ na kà yi: «Wań mi ninza làa bǐo á ũnén ũ bere waráa ũten bǐo síi.»*

15 Εε ká mi wee 6óoníka mín yi, á wee fi mín yi, à mi zǔn mu le lé minén mi bere wee yáa mín.

16 I wáa à bío bío kà à na mia: Mi día le le Dónbeenǐ Hácírí dí mí bǐo búenbúen yahó. Lé bǔn ñ na ká mi máa bè bǐo mí sǐa wee vá yi na yí se yi.

17 Bǐo hǎ sǎnia sǐi wee vá yi na yí se lè le Dónbeenǐ Hácírí wee fi. A le Dónbeenǐ Hácírí mún yí máa tà bǐo ó o nùpue sǐi wee vá yi. Mu mí bǐo jún yí máa tà mín yi. Lé bǔn ñon á mi yí dà máa wé bǐo mi le mi ì wé.

18 Ká mi wee día à le Dónbeenǐ Hácírí dí mi yahó, se mi bǐo wáa mía ho làndá níi yi.

19 Bǐo wa sǐa wee vá yi na yí se á wee mi wéréwéré. Mu lé ho bá-fénló lè ho há-fénló lè mí síiwà, lè hǎ nǐyi-wará.

20 Hǎ wǎnna hǎló, lè mu nín-símú wéró. Ho jinmínló, hǎ fio lè le yandee. Le sí-khùaarè, ho penka làa mín, ho máa jí mín yi à sanká mín lè hǎ kuio.

* 5:14 Mi loń Levii nùwá vùahǔ (Lévitique) 19.18

21 Hã yïo na wee lé mí ninzàwa bïo, ho ja-ɲunló, ho dàndɛnló, lè mu bàn síiwà. Bïo á ï bía nɔn mia lè ho yahó, lé bɛn á ï pá wíokaa wee bío ò na mia: Bïa wee wé hɛn wára so búenbúen lahó mia le Dónbeenĩ bɛɛnĩ díníi.

22 Bïo le Dónbeenĩ Hácírí wee wé à mu kɛn o núpue yi lé bïo kà: Mu lé le waminĩ, le sí-wɛɛ, ho hɛrà, le yi ɲiló, le hii wéró, le síi na se, le síidéró le Dónbeenĩ yi,

23 Ho wayiró, ho dàn mítén ɓua yi. Bɛn bïowa so búenbúen á ho làndá yí pã bïo.

24 Bïa bïo sã a *Krista yi bán ka lè ɓa ɓúaa bïo ɓa sía wee vá yi lè mí síiwà na yí se ho *kùrùwá wán.

25 Bïo le Dónbeenĩ Hácírí nɔn á wa yïo wi luaráa, à mi le wa día waten à le Hácírí mu dí wa bïo búenbúen yahó.

26 Mi yí le wa wé yòoní waten, à wé yí cà hã bíoní làa mín, à yïo wé yí lé mín bïowa.

6

Mi wé tà séení mín

1 Wàn zàwa lè wàn hĩnni, ká a ɓúii mi zù yi ò o wee wé mu bïo na yí se, à minén na le Dónbeenĩ Hácírí dú yahó à bàrá a ho wã-tente wán. Ɛɛ ká mi màhá wayíi miten à wéráa mu. Ká minén na wee wé mu cén pa miten bïo, à yí día à minén mi bɛɛre bĩnĩ wé mu bè-kora.

2 Mi wé séení mín à láráa mín ɲún-sèró. Ká mi wee wé kà, á mi ì bè o *Krista làndá yi á à tíí ɲii.

3 Ká a ɓúii wee leéka le mínén bïo ɲúhũ wi ò o yáá yínɔn dɛɛ, se o wee khà mítén.

4 Le mi ñ-kéní kéní wíoka loŋ bïo minén mi bɛɛre wee ɓua lè mítén, á mi ì mi bïo mi dà à wéé

mi s̄ia b̄io yi miten d̄ání yi, ká mi máa t̄èe miten là a búí.

⁵ Mu bon, mi l̄è mí n̄i-kéní kéní wárá na mi wee wé b̄io ciran mia.

⁶ Le ȳia 6a wee k̄arán l̄è le Dónbeen̄i b̄ion̄i wé lén b̄io ó o wee ȳi búenb̄uen búí à h̄a làa ȳia wee k̄arán wo.

⁷ Mi ȳi khà miten. Le Dónbeen̄i ȳi máa z̄uán yi. B̄io ó o n̄upue dù lé bún ó o ò lá.

⁸ Ȳia wee d̄i b̄io s̄i h̄a s̄anía yi wón b̄io kh̄ii ȳaa. Ká ȳia wee d̄i b̄io s̄i le Dónbeen̄i Hácirí yi, ó ò ȳi le muk̄an̄i na máa vé.

⁹ Mi ȳi le wa t̄èe wa bàra mu bè-tentewà wéró yi. Mu bon, ká wa ȳi kh̄ú mu wéró yi, á wa kh̄ii lá b̄io wa dù ho p̄ah̄ú na mu ko yi.

¹⁰ Lé bún te mu á p̄ah̄ú l̄ee p̄ah̄ú na wa ȳu mu 6an̄ n̄ii yi, à mi wa wé wé mu bè-tentewà l̄è 6a n̄upua búenb̄uen, s̄ònkú bia dó mí s̄ia le Dónbeen̄i yi l̄è warén b̄io.

M̄òndén t̄èenti

¹¹ Mi lōn ho túaró na kà 6uàakaró. Lé ínén l̄è ì n̄in-bia wee túa b̄io kà á à na mia.

¹² B̄ia wee k̄iká mia à mi *kúio miten, bán n̄upua so wi 6a z̄eení miten à 6a mi. B̄io 6a wee cà lé b̄io 6a à wé ká 6a n̄upua máa beé 6a lò o *Krista *kùrùwá b̄io yi.

¹³ Ba n̄upua mu wee hení ho *kúiiiró b̄io ká 6arén mí bæere ȳi máa bè ho làndá yi. Ká 6a màh̄á wi à mi mún kúio à 6arén khòoní miten b̄io yi.

¹⁴ Inén máa khòoní ìten b̄io búí b̄io yi ká ȳin̄ó wa N̄uh̄so Yeesu Krista kùrùwá b̄io yi. O Yeesu h̄úmú ho kùrùwá wán b̄io yi, á ho d̄im̄íná ka lòn

dεε na húrún ìnén cón. A ho dímíṣá bío dǎní yi á ì mún ka lè ì húrún.

¹⁵ Mu bon, fo kúio loo tàá fo yí kúio loo, bǔn yínón bío na here. Bío here lé bío le Dónbeení bíníá wó wɛn lè ɓa nǐ-fla.

¹⁶ Le bǎa ɓúenɓúen na à bè ho kàránló na á ì nɔn ɓa yi yi à le Dónbeení wé lè mí hээрà, à zǔn ɓa màkàrí, à le mún wé mu lè mí nǐpomu ɓúenɓúen.

¹⁷ Le bío kà wán ò o ɓúí wǎa yí bíní yí seé mi. Lé bío ó o Krista bío yi á hǎ fāani wi ì wán.

¹⁸ Wán zàwa lè wán hǐnni, le wa Nùhúso Yeesu Krista wé mu bè-tentewà làa mia. *Amiina!

Dónbeenì páaní fīnle vūahũ
New Testament in Buamu (UV:box:Buamu)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Buamu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021
331a1641-e36a-5300-8cb1-c9476fce9bf